

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 467/2010-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika na neverejnom zasadnutí 1. februára 2011 o prijatej sťažnosti M. S., B., zastúpeného spoločnosťou P., spol. s r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. R. P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er/58/2010 a jeho rozhodnutím z 22. júna 2010 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. S. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er/58/2010 a jeho rozhodnutím z 22. júna 2010 vo výroku o

zamietnutí námietok proti exekúcii a vo výroku o zamietnutí námietok proti trovám exekúcie porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 16 Er/58/2010 z 22. júna 2010 vo výroku o zamietnutí námietok proti exekúcii a vo výroku o zamietnutí námietok proti trovám exekúcie zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava IV na nové konanie a rozhodnutie.

3. M. S. finančné zadost'učinenie nepriznáva.

4. Okresný súd Bratislava IV je povinný uhradiť M. S. trovy konania v sume 303,31 € (slovom tristotri eur a tridsaťjeden centov) na účet spoločnosti P., spol. s r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. R. P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 467/2010-28 z 9. decembra 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 Er/58/2010 z 22. júna 2010 a súčasne odložil vykonateľnosť tohto uznesenia okresného súdu.

Predsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3331/2010 zo 14. októbra 2010, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ vo svojej sťažnosti zo dňa 27. 8. 2010, podanej na Ústavný súd SR dňa namieta porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) a práva na spravodlivý súdny proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a to uznesením tunajšieho súdu zo dňa 22. júna 2010, č. k. 16 Er 58/2010-44, konkrétne jeho prvými dvoma výrokmi.

Predmetným uznesením zo dňa 22. júna 2010, č. k. 16 Er 58/2010-44 tunajší súd rozhodol o námietkach povinného proti exekúcií tak, že ich zamietol (prvý výrok) a tiež rozhodol o námietkach povinného proti trovám exekúcie tak, že tieto zamietol (druhý výrok). Zároveň súd exekúciu čiastočne v časti istiny 9.579,02 € a v časti úrokov z omeškania vo výške 1.515,72 € zastavil (proti tomuto tretiemu výroku sťažnosť sťažovateľa nesmeruje).

Sťažovateľ je názoru, že prvé dva výroky predmetného uznesenia a s nimi súvisiace závery tunajšieho súdu predstavujú neprípustný zásah do jeho základných práv, ku ktorému zásahu v konečnom dôsledku došlo týmto rozhodnutím. Namieta najmä (bod 2.5 sťažnosti), že vo vzťahu k prvým dvom výrokom tohto rozhodnutia nie je toto rozhodnutie dostatočne, presvedčivo a logicky odôvodnené, čím tunajší súd porušil ustanovenie § 157 ods. 2 OSP a tým v konečnom dôsledku zasiahol aj do jeho ústavou a dohovorom chránených práv.

Zastávam názor, že sťažnosť sťažovateľa zo dňa 27. 8. 2010 je zjavne neopodstatnená a neprípustná.

... poukazujem na to, že predmetné uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 22. júna 2010, č. k. 16 Er 58/2010-44, konkrétne jeho prvé dva výroky nepredstavuje neprípustný zásah do základných práv sťažovateľa.

S poukazom na vyššie uvedené, potom navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby sťažnosť vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava IV ako nedôvodnú zamietol.“

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu bolo vyjadrenie zákonného sudcu k sťažnosti, ktorý uviedol:

„podkladom exekúcie je exekučný titul Okresného súdu Bratislava IV č. k. 6 Co 220/08-254 zo dňa 25. 9. 2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 6 Co 220/08-254 zo dňa 11. 6. 2009. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 7. 2009 a vykonateľnosť dňa 18. 12. 2009. Uznesením NS SR sp. zn. 4 Cdo 269/09 zo dňa 22. 10. 2009 bolo dovolanie odmietnuté. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 11. 2009.

Dňa 11. 1. 2010 došla na súd žiadosť o udelenie poverenia od súdneho exekútora, ktorý bol poverený vykonaním exekúcie dňa 25. 1. 2010. Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 14. 5. 2010 bolo doručené povinnému. Voči tomuto si povinný podal v zákonnej lehote námietky voči exekúcii a trovám. Tieto súd posúdil podľa svojho obsahu ako námietky a návrh na čiastočné zastavenie exekúcie. Uznesením zo dňa 22. 6. 2010 súd rozhodol o námietkach a trovách exekúcie a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 7. 2010 a v časti návrhu na zastavenie dňa 17. 7. 2010. Uznesením zo dňa 19. 7. 2010 súd rozhodol o návrhu povinného odklade, tak že ho zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 7. 2010. Uznesením zo dňa 28. 9. 2010 rozhodol o ďalšom návrhu povinného na odklad exekúcie tak, že ho zamietol a súčasne rozhodol o čiastočnom zastavení exekúcie. Doteraz rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť.

K veci udávam, že súd rozhodol v súlade so zákonom keď priznal úrok z omeškania 13 % p. a. nakoľko tento bol krytý exekučným titulom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 6 Co 220/08-254 zo dňa 25. 9. 2008, ktorý bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 6 Co 220/08-254 zo dňa 11. 6. 2009, ktorý zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti istiny pričom nemenil výšku úroku z omeškania vo výške 13 % dobu omeškania s plnením peňažného dlhu od 5. 7. 2003 do zaplataenia a čo bolo aj v samotnom rozhodnutí zdôvodnené. Na návrh navrhovateľa resp. oprávneného o opravu rozhodnutia Krajského súdu Bratislava č. k. 6 Co 220/08-254 zo dňa 11. 6. 2009 v časti namiesto 13 % správne 13 % p. a. tento reagoval listom zo dňa 28. 4. 2010 /fotokópia č. l. 25 exekučného spisu sp. zn. 16 Er. 58/2010/, že ročný úrok vyplýva priamo zo zákona a teda rozhodnutie nie je potrebné opravovať. Vzhľadom k tej skutočnosti, že exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie na istinu s príslušenstvom 13 % p. a. a trovy konania, ktoré boli kryte exekučným titulom exekučný súd nevyhovel povinnému, že vymáhaná pohľadávka v časti príslušenstva je len 13 % z istiny od 5. 7. 2003 do zaplataenia ale naopak popri vymáhanej

istine aj úrok z omeškania 13 % p. a. od 5. 7. 2003. Z uvedených dôvodov keďže tak vymáhaná pohľadávka nebola uhradená zamietol námietky a aj námietky voči trovám exekúcie.

Záverom k veci dodávam, že exekúciou sa vymáha dobrovoľné plnenie povinnosti, ktoré mal realizovať povinný - sťažovateľ v súlade s exekučnými titulmi. A nakoľko si neplnil svoje povinnosti dobrovoľne bolo iniciované zo strany oprávneného exekučné konanie. Toto konanie je vedené na základe exekučných titulov a v súlade so zákonom. V danom exekučnom konaní je rozhodované aj o ďalších procesných návrhoch povinného ako sťažovateľa. Preto považujem sťažnosť povinného za bezdôvodnú nakoľko nedošlo k porušeniu jeho základných práv.“

Právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k stanovisku okresného súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 13. januára 2010, v ktorom uviedol:

«Podstatou námietok uvedených v návrhu sťažovateľa, doručenom Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) dňa 31. augusta 2010, je výhrada, že uznesenie Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) zo dňa 22. júna 2010, č. k. 16 Er/58/2010-44 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) nebolo vo vzťahu k jeho prvým dvom výrokom dostatočne, presvedčivo a logicky odôvodnené, čo predstavuje ústavne neprípustnú vadu rozhodnutia o to viac, že proti rozhodnutiam o zamietnutí námietok proti trovám exekúcie a proti exekúcii nie je prípustný žiaden opravný prostriedok.

V skratke, sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal, že okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí odvoláva na „obvyklú“ súdnu prax bez toho, aby akokoľvek uviedol, čo pod „obvyklou praxou“ rozumie (napr. odkaz na publikované súdne rozhodnutia a pod.). V odôvodnení tiež okresný súd odkázal napríklad na „list Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 4. 2010“, no bez toho, aby uviedol, aký má tento list vzťah k predmetnej rozhodovacej činnosti súdu v danej veci.

Sťažovateľ poukázal v námietkach proti trovám exekúcie na nesprávnosť určovania výpočtu odmeny exekútora a svoje závery oprel aj o doktrinálne pramene. Okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí s týmito skutočnosťami nijako nevysporiadal a neposkytol sťažovateľovi žiadnu odpoveď na „kľúčovú“ otázku, ktorou je otázka, na akom právnom základe by slovné spojenie „vymoženej pohľadávky“ (uvedené v ustanovení § 4 ods. 1

vyhlášky e. 288/1995 Z. z.) malo byť vykladané ako „vymáhanej pohľadávky“. Bol to totiž práve normotvorca, ktorý súčasťou úpravou, t. j. slovným spojením „vymoženej pohľadávky“, nahradil predošlú úpravu, t. j. slovné spojenie „vymáhanej pohľadávky“.

Z vyjadrenia tak predsedníčky okresného súdu zo dňa 14. októbra 2010, ako aj zákonného sudcu zo dňa 5. októbra 2010, vyplýva, že k týmto kľúčovým častiam ústavnej sťažnosti sťažovateľa sa ani predsedníčka okresného súdu, ani zákonný sudca nevyjadrili (vyjadrenie obsahuje len rekapituláciu doterajšieho priebehu exekučného konania, resp. konania predchádzajúcemu vydaniu exekučného titulu). Z tohto dôvodu považuje sťažovateľ vyjadrenie okresného súdu za neopodstatnené a nijako nespochybňujúce podstatu jeho námietok voči napadnutému rozhodnutiu. Sťažovateľ je preto nútený v celom rozsahu trvať na svojej sťažnosti.»

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorého porušenie sa namieta, nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy. Uvedené princípy sa uplatňujú aj

pri nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí, ktorý je osobitným druhom civilného procesu.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností.

V rámci svojej judikatúry ústavný súd tiež vyslovil, že „Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.“ (IV. ÚS 115/03). Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru teda vyžaduje, aby sa súd jasným, právne konkrétnym a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Podľa názoru ústavného súdu predmetné rozhodnutie okresného súdu uvedené atribúty nespĺňa.

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavný súd po preskúmaní uznesenia okresného súdu sp. zn. 16 Er/58/2010 z 22. júna 2010 a námietok sťažovateľa konštatuje, že toto rozhodnutie okresného súdu

nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na zásadné otázky, na ktoré sťažovateľ poukazuje aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Vychádzajúc z námietok sťažovateľa, namietaného rozhodnutia okresného súdu a vykonateľného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co/220/2008 z 11. júna 2009 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19 C/259/2004 z 29. mája 2008 (na základe ktorého sa vedie exekučné konanie) ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ (ako žalovaný) povinný zaplatiť žalobcovi sumu „vo výške 399.849,- Sk s 13 % úrokom z omeškania ročne od 5. 7. 2003 do zaplatenia“, trovy konania v sume 20 000 Sk, a na účet okresného súdu 8 616 Sk trovy štátu za znalecký posudok.

Čo sa týka príslušenstva, okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil iba takto (s. 3 až 4):

„Keďže odporca sa dostal do omeškania, súd v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka zaviazal ho na zaplatenie úrokov z omeškania od 5. 7. 2003 t. j. od nasledujúceho dňa splatnosti faktúry. Výška úrokov vychádza z dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou.“

Krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že sťažovateľ je „povinný zaplatiť žalobcovi 288 577, 46,- Sk s 13 % úrokmi z omeškania od 5. 7. 2003 do zaplatenia“, a vo zvyšku žalobu zamietol s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil na s. 4 okrem iného tak, že „žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie tejto sumy podľa § 642 ods. 1 veta za bodkočiarkou Obč. zák. Ide o sumu, ktorá pripadá na stavebné práce, ktoré žalobca vykonal od odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo. Platnosť samotného odstúpenia od zmluvy nebola medzi účastníkmi konania sporná.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa § 220 O. s. p. tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 288.577,- 46 Sk s príslušenstvom...“.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že už samotný právoplatný exekučný titul, z ktorého súdny exekútor vychádzal, nebol a nie je vôbec jasný a zrozumiteľný a odôvodnenie všeobecných súdov k tejto otázke je zjavne arbitrárne.

Sťažovateľ na základe tohto exekučného titulu svoj dlh v stanovenej lehote neuhradil, preto žalobca ako oprávnený podal 5. januára 2010 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie.

Súdny exekútor v upovedomení o začatí exekúcie z 2. marca 2010 oznámil, že v prospech oprávneného sa začalo exekučné konanie na vymoženie pohľadávky v sume 9 579,02 € s príslušenstvom 8 567, 71 €, ktoré tvorí 13 % ročný úrok zo sumy 9 579,02 € od 5. júla 2003 do zaplatenia (úrok k 2. marcu 2010) je 8 297,27 €, súdny poplatok za vydanie poverenia 16,50 €, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní 253,94 €.

Dňa 17. mája 2010 okresný súd dostal od súdneho exekútora námietky sťažovateľa proti exekúcii a jej trovám z 12. mája 2010, v ktorom žiadal exekúciu zastaviť, pretože v časti pohľadávku oprávneného (istinu) už medzitým 3. a 12. mája 2010 uhradil.

O jeho námietkach proti exekúcii a jej trovám rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 16 Er/58/2010 z 22. júna 2010 tak, že ich prvým výrokom zamietol a odôvodnil ho tým, že *„povinný splnil vymáhanú pohľadávku iba čiastočne a to tak, že uhradil sumu 11.094,74 euro, čo predstavuje istinu 9.579,02 euro a čiastočne úroky z omeškania 1.515,72 euro. Povinnému teda zostáva zaplatiť... 7.003,22 euro, trovy súdneho exekútora a trovy oprávneného v exekúcii.“* (s. 7 uznesenia, prvý odsek).

Druhým výrokom zamietol jeho námietky proti trovám exekúcie (vypočítaniu odmeny súdneho exekútora) s tým, že *„povinnému bola povinnosti zaplatiť úroky z omeškania uložená na základe § 517 ods. 2 O. Z. a § 3 nariadenia vlády. Uvedené nariadenie určuje, že výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu...“*

... Základ pre určenie úrokov z omeškania je teda ročný úrok ... Súd taktiež dáva do pozornosti tú skutočnosť, že v súdnej praxi je obvyklé, že ak nie je uvedené, za aké obdobie sa úrok stanovuje (denne, mesačne, štvrťročne), jedná sa o ročný úrok... “.

V námietkach proti trovám exekúcie na základe upovedomenia o začatí exekúcie vypočítaných súdnym exekútorom v celkovej sume 2 179,60 € (odmena – 1 815 €, náhrada hotových výdavkov 16,60 € a DPH 348 €) namietal sťažovateľ okrem iného nesprávny výpočet tejto odmeny, čo sa týka úrokov z omeškania, pretože ten vychádzal z celkovej sumy 18 146,73 € (istina 9 579,02 € a príslušenstvo 8 567,71 €), a nie zo sumy 11 094,73 € (pozostávajúcej z istiny 9 579,02 € a úrokov z omeškania v sume 1 245,27 €).

Aj keď okresný súd si v exekučnom konaní urobil svoj výklad, že ide v časti príslušenstva pohľadávky o ročný úrok, výrok Krajského súdu v Bratislave (exekučný titul) nie je vôbec jasný a jednoznačný, aby mohol takýto záver okresný súd urobiť.

Okresný súd v napadnutom rozhodnutí v súvislosti s uvedenými skutočnosťami uviedol, že pokiaľ nie je uvedené, že ide o denný, mesačný alebo štvrťročný úrok, je v súdnej praxi obvyklé, že ide o ročný úrok. *„Tento svoj záver a poznatky o „obvyklej“ súdnej praxi okresný súd nijako neodôvodnil. Inými slovami, okresný súd odkazuje na obvyklú prax, ale čo pod „obvyklou praxou“ rozumie (napr. odkaz na publikované súdne rozhodnutia a pod.) už neuvádza. ...“*

Svoje prvé dva výroky okresný súd odôvodnil teda iba veľmi stručne a neodpovedal ani na jednu z podstatných námietok sťažovateľa, na ktoré poukázal v námietkach proti trovám exekúcie (nesprávnosť určovania výpočtu odmeny exekútora), keď svoj záver odôvodnil aj o konkrétne doktrinálne pramene. Sťažovateľ konkrétne citoval Exekučný poriadok (Krajčo, J.: Komentár: Exekučný poriadok. Eurounion, 2009, s. 401), v ktorom sa zreteľne uvádza, že ustanovenie § 4 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov obsahovalo v minulosti (pred novelou vykonanou vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 569/2008 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva

spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov) odkaz na výšku vymáhanej pohľadávky ako základ pre výpočet odmeny exekútora, pričom v súčasnosti sa v predmetnom ustanovení vychádza zo základu, ktorým je výška vymoženej pohľadávky.

Okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí s týmito skutočnosťami nijako nevysporiadal a neposkytol sťažovateľovi žiadnu odpoveď na *„kľúčovú otázku“*, ktorou je *otázka, na akom právnom základe by slovné spojenie „vymoženej pohľadávky“ (uvedené v ustanovení § 4 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z.) malo byť vykladané ako „vymáhanej pohľadávky“*. Bol to totiž práve normotvorca, ktorý súčasnou úpravou, t. j. slovným spojením *„vymoženej pohľadávky“*, nahradil predošlú úpravu, t. j. slovné spojenie *„vymáhanej pohľadávky“*.

Takýto záver sa už na prvý pohľad javí aj ústavnému súdu ako zjavne svojvoľný a vykazuje aj prvky arbitrárnosti. Tieto skutočnosti preto viedli ústavný súd k tomu, že odôvodnenie okresného súdu nie je v súlade ani s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Na tom nemení nič ani fakt, že námietky sťažovateľa týkajúce sa údajného neuplatňovania ročných úrokov z omeškania zo strany navrhovateľa sa vôbec nepreukázali ako opodstatnené, čo vyplýva zo spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 259/04 (č. 1. 222 - zápisnica z pojednávania z 26. mája 2008, na ktorom bol osobne prítomný aj sťažovateľ a jeho právny zástupca JUDr. P. P.) je zdokumentovaná výpoveď právneho zástupcu žalobcu, ktorou výslovne žiadal, aby sťažovateľ bol *„zaviazaný k zaplateniu istiny vo výške 399.849,- Sk, s 13 % úrokom z omeškania ročne od 05. 07. 2003“*.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd postupoval v exekučnom konaní pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľa proti exekúcii a trovám exekúcie v rozpore s procesnými zásadami (najmä Exekučným poriadkom a Občianskym súdnym poriadkom) a ústavnoprocenými princípmi (právna istota), čím porušil svojím rozhodnutím sp. zn. 16 Er/58/2010 z 22. júna 2010 základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 402/08).

Nad rámec k tomu treba zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy. Z tohto postavenia mu preto v okolnostiach tohto prípadu ani neprislúchalo posudzovať, či námietkam sťažovateľa sa malo, alebo nemalo vyhovieť, či už čiastočne, alebo v plnom rozsahu. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či rozhodnutie o nich spĺňalo požiadavku ústavnosti (riadne odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

III.

Ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, rozhodnutie, ktorým bolo porušené základné právo, zruší (§ 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a môže vec vrátiť na ďalšie konanie [§ 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde]. V danom prípade na ochranu základného práva sťažovateľa bolo potrebné nielen napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušiť, ale aj vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to ústavný súd rozhodol o zrušení uznesenia okresného súdu č. k. 16 Er/58/2010-44 z 22. júna 2010 vo výroku o zamietnutí námietok proti exekúcii a tiež vo výroku o zamietnutí námietok proti trovám exekúcie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom postupe je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí. V opätovnom rozhodovaní o námietkach sťažovateľa bude jeho úlohou riadne a zrozumiteľne vysporiadať sa so všetkými námietkami sťažovateľa v relevantnom skutkovom a právnom odôvodnení rozhodnutia.

V súlade s § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde sa ústavný súd tiež zaoberal žiadosťou sťažovateľa o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 €.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd však finančné zadost'učinenie sťažovateľovi nepriznal, pričom vychádzal z toho, že okrem vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa sa v tomto konaní náprava dosiahla najmä zrušením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a vrátením veci na ďalšie konanie.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom spoločnosťou P., spol. s r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. R. P., ktorá je platcom DPH. Sťažovateľ sumu trov konania bližšie neupresnil.

Ústavný súd pri priznaní trov vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2009 (721,40 €).

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, podľa ktorej trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2010 (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) predstavujú sumu 2 x 120,23 € a k tomu je potrebné pripočítať náhradu režijného paušálu v sume 2 x 7,21 € a 19 % DPH, pretože právny zástupca je platcom dane z pridanej hodnoty. Úhrada bola teda priznaná spolu v celkovej sume 303,31 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet spoločnosti P., spol. s r. o., B. (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2011